



## ETISKE RETNINGSLINER FOR TILSETTE OG FOLKEVALDE I MODALEN KOMMUNE.

Vedteke av Modalen kommunestyre i møte 09.12.2010 Sak KS 039/10

### **INNLEIING**

Modalen kommune legg stor vekt på å opptre skikkelig i all si verksemd. Både folkevalde og tilsette har ansvar for at ærlegdom og openheit skal kjenneteikne verksemda. Som forvaltar av fellesmidlane til samfunnet vert det stilt høge krav til den einskild tilsette og folkevalde si etiske haldning i arbeid og gjeremål for kommunen.

Alle pliktar å overhalde lover, forskrifter, avtaler og reglement som gjeld for kommunen si verksemd. Den som overskrid Modalen kommune sine reglar eller retningsliner må vere førebudd på å verte møtt med reaksjonar tilpassa overskridinga si art og omfang. Tilsette sin rett til og ansvar for å seie frå om uetiske tilhøve i verksemda, vert ivareteke gjennom rutinar for varsling.

### **FØREBYGGING AV KORRUPSJON**

Modalen kommune er avhengig av eit godt omdømme og samfunnet si tillit. Det kviler derfor eit stort ansvar på folkevalde og tilsette som forvaltarar av samfunnet sine fellesmidlar. Det må koma klart fram at folkevalde og tilsette ikkje let seg påverke av gåver, godtgjeringar eller kontaktnett for å innta bestemte standpunkt eller utføre spesielle handlingar. Sameleis må folkevalte og tilsette i Modalen kommune vere medvitne på at dei dannar grunnlaget for innbyggjarane sin tillit og haldning til kommunen generelt og til kommunen sitt omdømme som tenesteleverandør og arbeidsplass.

Korleis medarbeidarar forheld seg til brukarar, pårørande, kundar, leverandørar og publikum generelt, har svært mykje å sei for Modalen kommune sitt omdømme. Likeins vil tilsette og folkevalde sin omtale av kommunen vere med å påverke dette. Den einskild tilsette og politikar må aktivt reflektere over eigen praksis, og ta avstand frå og kjempe mot kvar og ein uetisk praksis som kan setje Modalen kommune og tenestene i eit uheldig lys. Kommunen skal, gjennom sin arbeidsgjevarpolitikk setja fokus på etiske haldningar og handlingar.

### **MANGFALD**

Modalen kommune skal ha respekt for ulikskap og det einskilde individ, slik at mangfald vert verdsett og syner att i heile kommunen. Med mangfald er meint ulikskapt i kjønn, etnisk eller nasjonalt opphav, hudfarge, religion/livssyn, seksuell orientering, politisk standpunkt, alder og funksjonsnivå.

### **KOLLEKTIVE ETISKE STANDARAR**

God etisk standard kan ikkje aleine vedtakast. God etisk standard krev ein kontinuerleg prosess der open kommunikasjon og refleksjon rundt ulike dilemma vert ivareteke. Dei einskilde avdelingar, med sitt sær preg og utfordringar, må skapa møteplassar og prosessar for å få til ein open diskusjon og refleksjon. Slik kan ein unngå individuelle løysningar, og få fram kollektive standarar på korleis dilemma skal handsamast. Det er dei konkrete handlingar kvar og ein gjer, som er grunnlaget for Modalen kommune sitt omdømme.



## TEIEPLIKT OG FORTRULEGDOM

Fortrulege opplysningar som kommunen sine folkevalde og tilsette mottek i forbindelse med sitt arbeid i kommunen, skal respekterast og aldri meddelast andre som ikkje har krav på opplysningar i høve til lover og reglar. Opplysningane må heller ikkje brukast til personlig vinning.

## HABILITET OG GODT SKJØNN

Kommunen sine folkevalde og medarbeidarar skal unngå å kome i situasjonar som kan medføre konflikt mellom kommunen sine interesser og personlege interesser. Dette kan også gjelde tilfelle som ikkje vert ramma av Forvaltningslova sine reglar om habilitet.

På område der medarbeidar utøver skjønn, må skjønnet vere prega av sjølvrefleksjon og openheit om kva som styrer vurderingane og vala.

Dersom ein har personlege interesser i ei sak som ein har faglig ansvar for, eller deltek i handsaminga av, skal ein avstå frå å leggje tilrette grunnlaget for eller treffe avgjerd i saka. Tilhøvet skal takast opp med nærmaste overordna.

Døme på slike interessekonfliktar kan vere:

- Forretningsmessig tilhøve til tidlegare arbeidsgjevar eller arbeidskollegaer
- Lønna bierverv som kan påverka den tilsette sitt arbeid i kommunen
- Personlege økonomiske interesser som kan føre til at vedkomande medarbeidar kjem i ein konkurransesituasjon eller lojalitetskonflikt i høve til kommunen si verksemد
- Familiære og andre nære sosiale forbindelsar
- Verv i organisasjonar, idrettslag m.m.

Sjølv om det i ei konkret sak strengt juridisk sett ikkje føreligg ugildskap, kan det likevel vere aktuelt å erklære seg ugild dersom omgjevnadane kan oppfatte at det ligg føre ei interessekonflikt.

## PERSONLEGE FORDELAR OG GÅVER

Folkevalde og tilsette i kommunen må aktivt unngå å kome i situasjonar der personlege fordelar/eiga vinning, kan føre til habilitetsproblem, eller der omgjevnadane kan oppfatte at fordelane påverkar avgjerdene.

1. Eksterne gåver som kan påverka, eller vere eigna til å påverka ei avgjerd, handlingar, saksførebuing eller vedtak, må unngåast. Tilsette må vise varsemd også med mindre gåver der maktbalansen og posisjon mellom gjevar og mottakar er skeiv.
2. Ved tilbod om gåver og liknande som kan føre til habilitetsproblem, eller der tilsette er usikker på om gáve kan mottakast, skal nærmeste overordna kontaktast. Slike gåver skal eventuelt returnerast saman med opplysningar om kommunen sine etiske retningslinjer.
3. Relasjonsbygging gjennom gjestfridom og representasjon høyrer med i samarbeidsforhold og informasjonsutveksling. Denne aktiviteten må ikkje påverke, eller gje omgjevnad ei oppfatning av at aktiviteten påverkar avgjerdssprosessane i kommunen. Refleksjon og open diskusjon med leiar og kollegaer, vil medverke til at slike grenser ikkje vert overskridne.



## FORRETNINGSETISKE REGLAR

Modalen kommune er avhengig av at innbyggjarane og leverandørar har tillit til at forretningsdrifta skjer i lovlege former. Kommunen si forretningsdrift skal utførast på ein slik måte at den medverkar til at kommunen sine fastsette mål vert nådd, og at drifta held seg innanfor ramma av gjeldande lov og forskrifter. Lov om offentlege innkjøp legg premissane for korleis våre innkjøp skal føregå. Grunnleggjande krav er konkurranse, lik handsaming og at det er gjennomsiktigt og etterprøvbart. Kommunen sine tilsette skal ikkje utnytte kommunen sin marknadsposisjon til eige privat bruk.

## INFORMASJONSSIKKERHET

Digitale kommunikasjonsverktøy må brukast med nødvendig varsemd og medvet. Den einskild tilsette må sikre at Modalen kommune ikkje vert eksponert på nettet med opplysningar som ikkje er tiltenkt på uvedkommande. Personsensitive og konfidensielle opplysningar må ikkje kommuniserast på ein måte som gjer dei tilgjengeleg for uvedkomande.

## VARSLING VED KRITIKKVERDIGE TILHØVE

Det er et mål for Modalen kommune at kritikkverdig tilhøve skal avdekkjast og fylgjast opp. Tilsette som opplever eller oppdagar kritikkverdige eller uetiske tilhøve må seie frå. Varsling av kritikkverdige tilhøve skal skje til nærmaste leiar eller leiar sin overordna. Arbeidstakar kan også varsle til tillitsvalt eller verneombod.

## ETISK STANDARD – EI UTFORDRING SOM KREV PROSESS

Spekteret av arbeidsoppgåver i Modalen kommune er omfemnande. Jamnlege møter med publikum og brukarar med individuelle behov, utfordrar våre haldningar og aktualiserer etiske problemstillingar og etiske dilemma. Leiarar og medarbeidarar må ta desse problemstillingane/dilemmaene inn i kollegiet til samtale, refleksjon og korreksjon.

Den einskilde leiar i Modalen kommune må vere medviten på eigne haldningar og arbeide for å integrere god etisk praksis i verksemda. I den samanheng må leiarane ta opp vanskelege problemstillingar i si verksemd og sikre openheit og diskusjon om aktuelle tema. Slike prosessar er viktige for å styrke og utvikle den etiske standard som skal kjenneteikne Modalen kommune.